

Informacje na temat

Wkładek zawieszenia do protez podudzia

**(Information about Suspension Sleeves for Trans-Tibial
Prostheses – Polish)**

WestMARC

Ośrodek Mobilności i Rehabilitacji w Szkocji Zachodniej
West of Scotland Mobility and Rehabilitation Centre
Szpital Uniwersytecki im. Królowej Elżbiety
Queen Elizabeth University Hospital
1345 Govan Road
Glasgow
G51 4TF

Ulotka zawiera informacje dla pacjentów, którzy otrzymali protezę złożoną z wielu elementów dobranych przez specjalistę w oparciu o indywidualne potrzeby użytkownika. Projekt leja protezowego zależy od długości i kształtu kikuta, kształtu kolana, poziomu aktywności fizycznej i rodzaju zawieszenia protezy. Pacjent może otrzymać wkładkę, która stanowi wspomagający lub podstawowy system zawieszenia kończyny.

Zewnętrzna strona wkładki zawieszenia przyczepia się do protezy, a wkładkę rozwija się lub naciąga przez kolano aż na udo. Należy ją rozwinąć powyżej górnego brzegu pończochy kikuta. Przy niektórych rodzajach wkładek konieczne jest, aby duża jej część pozostawała w kontakcie ze skórą. Jeśli nie będzie prawidłowo założona, nie będzie w stanie zapewnić dobrego zawieszenia, a jeśli się rozciągnie lub zużyje, proteza może się obluźować i nie będzie bezpieczna. W takim przypadku należy zamówić nową wkładkę.

Istnieje wiele różnych rodzajów wkładek, i wybór właściwej zależy będzie od stopnia wymaganego zawieszenia oraz umiejętności korzystania z nich. Wkładki mogą być wykonane z rozciągliwego materiału elastycznego, takiego jak neopren i żele mineralne, np. silikon. Mogą one być podstawowym systemem zawieszenia utrzymującym nogę lub mogą wspomagać lej podrzępkowy typu PTB (*Patella Tendon Bearing*) z uchwytem powyżej kolana.

Wkładka z dzianiny wykonana jest z elastycznego nylonu, podobnie jak opaska uciskowa zastosowana początkowo po operacji. Posiada dwa paski silikonu po wewnętrznej stronie, dzięki którym przyczepia się do leja i do kikuta. Jest dość odporna na zużycie i zwykle łatwo ją założyć nawet osobom, które nie mają zbyt dużo siły w rękach.

Wkładka żelowa lub silikonowa posiada zwykle zewnętrzną stronę pokrytą nylonową dzianiną, a żel lub silikon po stronie wewnętrznej. Jest duża gama takich wkładek. Niektóre wykonane są z miękkiego żelu i są łatwiejsze do założenia, inne są grubsze i trudniej je zakładać. Ich trwałość zależy od materiału, z jakiego są wykonane.

Zakładanie wkładki

Najtrudniej poradzić sobie z wkładkami z żelu lub silikonu, gdyż zwykle przyczepiają się do leja, zanim znajdą się we właściwej pozycji. Należy starać się, aby połowa wkładki pokrywała lej, a druga połowa udo. Jeśli jeden koniec wkładki jest zwężony, ta część powinna znaleźć się na leju. Pacjent będzie prawdopodobnie mógł przyjrzeć się, jak ją zakłada specjalista, który wywróci wkładkę na lewą stronę, uchwyci szerszy koniec i naciągnie go na lej, a następnie odwracając dolny, węższy koniec aż sięgnie do połowy nogi, po czym podciągnie szerszy koniec do góry. Jest to dość zawiłe ale prawidłowe założenie wkładki, tak by górna połowa zakrywała krawędź leja, daje dużo satysfakcji.

Zakładając protezę, zwłaszcza z wkładką żelową lub silikonową, ważne jest, aby przed rozwinięciem wkładki na udo, **zawinąć pończochę kikuta tak, by okrywała krawędź leja**. Chroni to wkładkę przez zużyciem (pocieraniem się o twardą krawędź leja) jak również daje dużo wolnego pola skóry, gdzie wkładka będzie mogła dobrze przylec. Pacjent może również otrzymać getr, aby ochronić wkładkę przed zniszczeniem o krawędź leja.

Wkładkę należy regularnie myć, najlepiej, gdy jest zdjęta z nogi, choć nie zawsze łatwo ją zdejmować i zakładać. Zdjętą wkładkę należy umyć ręcznie w wodzie z mydłem, wypłukać i osuszyć ręcznikiem, po czym zostawić na noc z dala od bezpośredniego źródła ciepła. Najlepiej myć ją łagodnym, bezzapachowym mydłem lub proszkiem do prania, zwłaszcza, jeśli doszło do reakcji alergicznej skóry na substancje zapachowe lub chemikalia. Jeśli wkładkę trzeba zostawić na nodze, należy co wieczór odwinąć górną połowę, umyć i spłukać myjką, po czym osuszyć ręcznikiem i zostawić na noc do wyschnięcia.

Poty

Niektóre osoby odczuwają nadmierne pocenie się, co jeszcze bardziej się pogarsza przy noszeniu wkładki. Pomocny może być bezzapachowy dezodorant. Niektórym pomaga talk w płynie lub oczar.

Rodzaj otrzymanej wkładki, na wypadek wymiany: _____

Dane kontaktowe

Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku, 08:30 – 16:30

Telefon: 0300 790 0129

(od poniedziałku do piątku, 08:45 – 16:15).

Jeśli linia jest zajęta można zostawić wiadomość.

Strona internetowa:

www.nhsggc.org.uk/your-health/health-services/westmarc

Mail: westmarc@ggc.scot.nhs.uk